

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Hajdusoboszlón, I., Rákóczi-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, közgazdasági és firdőügyi hetilap.

Feladó szerkesztő és kiadófelügyelő:
halmaji BOR JANOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfi-
zetőknek 3 pengő. — Lapzárta
pénteken délelőtt 11 órakor.

Hirdetések olcsó díjazás mellett felvétetnek Kovács Kálmán „Boesky”-könyvnyomdájában, Hajdusoboszló, I., Horthy Miklós-út 2. sz.

Az ünnepek tanítása.

A keresztyén vallás tanítása szerint, ünnepelni annyi, mint a hétköznapok munkáiban elfáradt testünk pihentetésével egyidejűleg megtölteni, táplálni lelkünket azzal a tartalommal, amelyet egy-egy ünnep nyújt számunkra. Az ünnep mindig magunkbaszállásra figyelmeztet, hogy a keresztyén erkölcs és világnézet szemüvegén vizsgálva életünket, cselekedeteinket, szándékunkba vegyük elvetni a rosszat és követni a jót.

Az ünnepeknek ez az átélése talán soha annyira nem volt fontos, mint épen napjainkban. Ma a nagy áldozatok, a teherviselések és megszorítások idején — amelyeket az életre-halálra menő háboru hozott magával — jó segítségül hívni keresztyén hitünk erősítő hatalmát. Nagy hajlandóság van bennünk, hogy ehhez a segítséghez csak utoljára forduljunk. A segítséget emberi önzésünk folytán legelőször kívülről várjuk. Inkább félremagyarázunk, túlértékeljük az állam szociális gondoskodásának fogalmát és minden segítséget hivatalos uton, az államhatalomtól várunk, mintsem önmagunk lelkiismeretét megvizsgálva, őszintén belátnánk, hogy helytelen magatartásunkkal csak súlyosbítjuk a helyzetet. Ahhoz azonban, hogy megváltozzunk, nincs erőnk, mert nincs igaz keresztyén hitünk sem.

A keresztyénség egyik nagy ünnepe érkezik el most. Husvét. Ez ünnepnek tartalmát kell, hogy mindenki átélje, aki olykor már megrendülve állt gondjai közepe. A Nagypéntek figyelmeztet bennünket a legnagyobb, a leg-tökéletesebb áldozathozatalra, amely részünkről sohasem lehet olyan nagy és önzetlen, mint azé, aki a nagypénteki áldozatot hozta. A bánat és szenvedés óráiban azonban meg kell látnunk a Husvét üzenetét is. Hinnünk kell, hogy Nagypéntek nélkül nincs feltámadás. S ha úgy hiszünk a magunk és nemzetünk feltámadásában, ahogyan hinnünk kell, az áldozat nem lesz elviselhetetlen és nehéz.

Az ünnepek e tanítását át kell vinnünk egyéni, társadalmi és nemzeti életünk minden vonatkozásába, ahol nehézségekkel és áldozathozattal találkozunk. Különösen meg kell szivlelnünk e tanítást a belső front egyik fő-ellenállási vonalában, a közellátás terén. Hétköznapjaink világában e területen kell most leginkább áldozatot hoznunk. Sok lemondással, nehézséggel és küzdelemmel jár ez az áldozathozatal, de terhet csak akkor érezzük igazán nehéznek, ha nem látjuk meg az értelmét. Magyarázatot kell keresnünk erre is s ezt megtaláljuk, ha a Nagypéntek böjt-

jében élve, hinni tudunk a husvét feltámadásban.

Akkor tehát, amikor a nemzetünk, családjunk, keresztyénségünk és kulturánk fennmaradásáért folyó harc napjaiban ünnepelünk, merítsünk erőt és hitet az ünnepek tanításából.

Jelentős egyszerűsítés az adóztatásban.

Kivonatossan ismertettük már a szombaton megjelent kormányrendeletet, mely megszüntette az egyenesadók után kivetésre kerülő összes állami pótdadót és pótlékokat s helyettük egységes állami pótdadót vezetett be. Ily módon az idén már nem vetik ki a rokkantellátási adót, a betegápolási és gyermekgondozási pótdadót, a nép- és családvédelmi pótdadót, a kincstári pótlékokat, a rendkívüli pótlékokat és a hadfelszerelési adót, hanem csupán az állami pótdadót, mely az említettek kivételével foglalja a légitámadások kártalanítási alapja javára befizetendő kártalanítási hozzájárulást is.

Ez az egyszerűsítés lényegesen megkönnyíti a hatóságok munkáját, mert eddig egyes adónemeket minden egyenesadó után ki kellett vetni, másokat csak bizonyos alapadók után, mely eljárást még bonyolultabbá tette, hogy a hadfelszerelési adót nemcsak az összes egyenesadók után, hanem még az állami pótdadók és pótlékok után is ki kellett róni. Az új rendszer most összevonja a megszüntetett adókat és helyükbe állami pótdadót rendszeresít, amelynek kulcsát az egyes alapadók szerint különböző százalékban állapítja meg.

Az adófizetőknek is előnyt jelent a rendszerváltozás, mert a fizetési meghagyás kézhezvételekor pontosan értesül arról, mennyit kell egyenesadók és pótdadók címén az államnak fizetnie. A multban ugyanis az adófizető csak az alapadók előírása után az adóívből szerzett tudomást arról, hogy a fizetési meghagyással már kirótt adókon felül mivel tartozik még az államkincstárnak.

Az egységes állami pótdadó nem adóemelés, mert a megszüntetett adónemek kulcsainak összegezése alapján állapították meg a pótdadó kulcsát és csak a kezelés megkönnyítése érdekében történtek kisebb kikerekítések hol felfelé, hol lefelé. Számottevőbb kikerekítés csupán ott történt, ahol a teherviselőképeség ezt lehetővé tette, mint a társulati és tantemadónál. Adóemelési jellege az új pótdadónak egy tételnél mégis van, mégpedig a szerzéstől számított öt éven belül eladott ingatlanokon szerzett nyereségek

külön jövedelemadójánál. Külön-jövedelemadó után eddig ugyanis mindössze 10 százalék hadfelszerelési adó járt, míg most a jövedelemadónál általában érvényes 110 százalékos pótdadó fog kivételre kerülni. Ennek célja nem annyira a kincstár bevételeinek fokozása, mint inkább az, hogy az ingatlanpiacon korlátot szabjon a spekulációnak.

E rövid ismertetőből is kitűnik, hogy az egységes állami pótdadó bevezetése jelentős lépést jelent adóközigazgatásunk egyszerűsítése felé. A legutóbbi költségvetési vitában többen kifogásolták adórendszerünk bonyolultságát, mely felszólalásokra válaszolva Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter rámutatott arra, hogy az egyszerűség és az igazság elve az adóztatás terén nehezen egyeztethető össze. Kifejtette, hogy adótörvényeink épen azért váltak annyira bonyolulttá, mert a kormányok mindig az igazságosságra, vagyis az egyes ember viszonyainak leginkább megfelelő adóztatásra törekedtek, ami elkerülhetetlenül maga után vonta a törvények és rendeletek nehezebb áttekinthetőségét.

A most megjelent kormányrendelet azonban az igazságosság sérelme nélkül egyszerűsíti adóztatási rendszerünket, a közönség ezért fogadta megértéssel az új intézkedést.

Háborus közellátási kiállítás nyílik meg a Mezőgazdasági Múzeum termeiben.

Az Országos Chemiai Intézet fennállása 60-ik évfordulója alkalmából a Városligetben lévő Mezőgazdasági Múzeumban érdekes kiállítást rendez, amelyen mezőgazdasági tudományos és kísérletügyi intézményeink összefoglaló képet adnak az időszerű közellátási és közellátás kérdésekről. A kiállítás főhelyét annak a küzdelemnek bemutatása foglalja el, melyet a tudomány ma a termények és élelmiszerek romlása ellen folytat. Természetben és ábrákban szemlélteti ennek során a nemzet pótolhatatlan javainak pusztulását, egyben bemutatja a védekezés módjait és gyakorlati tanácsokat ad. Fontos helyet foglal el a kiállításon a korszerű táplálkozás kérdéseivel kapcsolatos a vitaminok szerepének ismertetése, amelynek során szemléltető tájékoztatást kapunk arról a nagy feladatról, amely Magyarországra Európa vitamindús élelmiszerekkel való ellátása terén vár. Beszámol a kiállítás a háboruokozta változásokról élelmiszereállításunkban, így különösképp a liszt- és

kenyérelállítás tekintetében. Az olaj- és rostonvények, a nálunk ujabban meghonosodott szója, rizs stb. termelésének kérdései külön helyet foglal el a kiállítás anyagában, de beszámolót kapunk arról is, hogyan sikerült a teát, a külföldi fűszereket és gyógyszereket hazai eredetű anyagokkal helyettesíteni. Gyakorlati szempontból igen tanulságos a kiállításnak az a része, amely a gazdaságos sertéshizlalás, az édes-cirok-termelés, a szalastakarmány helyes szárítása és általában a háborus takarmányozás időszerű kérdéseivel foglalkozik. A kiállítás keretében a Székesfővárosi Vegyészeti Intézet a fővárosi élelmiszereállításának, a hamisítások és a feketepiac elleni küzdelemnek eredményeit ismerteti. Külön gyűjtemény mutatja be a tudományos kísérletűgy kitűnő szakfőnökeinek sajtóban megjelent írásait a háborus közellátás problémáiról, az Országos Chemiai Intézet pedig rövid áttekintést nyújt az intézet 60 esztendő történetéről. A kiállítás május 16-án nyílik meg és időszerűsége miatt élénk érdeklődést kelt majd a nagyközönség körében is.

Husvét előtt újabb 600 szegény falusi gyermek került a tehetségmentő bizottság elé.

A magyarság legtörszökösebb rétegét alkotó parasztság fiai a tanyai és falusi házakból a pénzhány és távolság miatt nem juthattak abba a kelyzetbe, hogy iskolát végezzenek és ha arra alkalmasak, vezetői legyenek a társadalomnak. Ezen az évtizedes hibán s a magyarságra csaknem végzetessé válható hiányon segített a kultuszminiszter, amikor megindította akcióját, mely az „országos magyar tehetségmentés” nevet viseli.

A mult év májusában a kísérletek tanulságai alapján megindult az akció teljes erővel. Egészen sajátos magyar módszerrel választották ki az iskolázásra érdemeseket, összesen hatszázat. Az arra érdemes jelöltek a tanítók válogatták ki. Előzőleg még otthon a falusi vagy tanyai elemi iskolában írásbeli dolgozatokat készítették velük, azután az ország 75 gimnáziumában kitűzték a tehetségvizsga napját.

Megható történetek játszódtak le a tehetségvizsga alkalmával. Ezekből nyilvánvaló, hogy a falusi kis magyarokban mennyire él a tanulni vágyás, a fejlődni akarás. Volt egy gyerek Pápán, aki a közeli faluból jött be éjszakai teremben aludt egy darabig, aztán

Figyelem!

Szép kivitelű és jóminőségű

cserépkályhák és kandallók

minden színben állandóan raktáron kaphatók:

D. Szabó Lajos

cserépkályha-készítő telepén
Hajduszoboszló, KörnerB.-utca 49.

Uj cserépkályhák szakszerű beépítését, tisztítások, javítások és átrakások elvégzését is vállalom.

Telefon: 110.

günk nem könnyen adta át a nyáron megszerzett területet. Minden fontosabb helységért, vagy terepontért véres küzdelem folyt, K.-ért is. Gyalogosaink egy álló napig tartottak a falut. Itt volt egy ütegnek a tüzelőállása is. A hős tüzerek, akik legnagyobb részt gyöngyösiéek voltak, kitarítottak egészen az utolsó pillanatig. Rengeteg lövést adtak le, s rendkívül súlyos veszteségeket okoztak a nagy tömegben támadó oroszoknak. A tulerő végül is azonban egészen a falu szegélyéig tört előre. Az utolsó percek bevért tüzerek látták, hogy tovább nem tarthatják tüzelőállásukat, addigra az ellenség már a mozdonyállást be is kerítette. A mozdonyállásban volt az üteg teljes élelmi készlete, konyhája s természetesen a lövegeket vontató lovak is. Már-már ugylátszott, hogy a tüzelőállás személyzetének nem marad más hátra, mint felrobbantani a lövegeket s gyalog, élelem nélkül megindulni hatrafele. Talán a világ minden más katonája gondolkodás nélkül ezt a legegyszerűbb módot választotta volna. Ilyen nehéz helyzetekben mutatkozott meg egész történelmünk folyamán, hogy helyén van a magyar katona szíve, hogy mer vállalkozni, hogy nem fél a veszedelemről. A hevesi honvédek is azonnal készek voltak elhatározással. Nagy László zászlós parancsnoksága alatt gyorsan megalakult egy önkéntes jelentkezőkből álló járőr, s elindult az ütegre nézve létfontosságú anyag megmentésére. Egy parancsnok és öt fő. Hat mindenre elszánt magyar. Tudták, hogy az ő bátorságuktól és ügyességüktől függ az egész üteg sorsa. Fehér lepelben kuszva közelített a kisdud csapattal a bolsevista állások felé. Több száz métert kellett a csonttá fagyott jégen kuszniok, míg elértek a gyűrű szélére. Mikor egész közel kerültek már az oroszokhoz, két ködgyertya segítségével hirtelen behatoltak a gyűrűbe s meglepetészerű rajtaütéssel sikerült pánikot kelteniük az ellenség között. Az ellenség nem tudhatta, mekkora erő lephette meg, így a támadási irányból azonnal visszavonult, szabad utat engedve a bator járőrnek. Minden perc drága volt, így tüzeink gyorsan cselekedtek. Tóth Mátyás tizedes egy gránátvetőfészkét fedezett fel. Kézigránáttal megsemmisítette a kezelőket, azután azonnal működtetni is kezdte a zsákmányolt tüzfegyvert. A váratlan erős tüztámadás még jobban megzavarta és megfélemlítette a vörösöket. Tóth tizedes támogatása alatt öt bajtársra percek alatt a mozdonyállásban termett s annak személyzetével együtt gyorsan megkezdtek az elvonulást. Tóth tizedes tovább tüzelt s bátran kitarva

álláshelyén mindaddig lefogta a szélső házakba menekült ellenséget, míg a teljes mozdony-rész ki nem ért a gyűrűből.

Alig hallgatott el Tóth tizedes gránátvetője, amikor az ellenség hirtelen magáralált s látta, hogy milyen maroknyi sereg futamította meg. Rendkívül heves tüzet zúdított az elvágató tüzeinkre. A tüzerek utja a templom mellett vezetett el. Itt hirtelen oldaltüzet kaptak. Néhány orosznak sikerült beszivárognia a faluba s egészen a templomig hatolni. Tüzeink felvették a harcot s háztól-házig harcolva hiány nélkül mentették ki az értékes anyagot.

Az ellenség felderítői, úgy látszik, jelentették a templom körül keletkezett harcot, mert nem sokkal később, hogy tüzeink elvonultak, egymásután csapkodtak az ellenség tüzérének lövedékei a nagy térre. Egy gránát pontosan a bejárat elé csapott, hatalmas rést vágott a templom. Ezután még két három lövedék találta telibe az épületet.

Az ellenség még el sem foglalta a falut, s K. már elvesztette nagy szeretettel és gonddal ujjáépített templomát!

Helyes szappanhasználat szappantakarékosság.

A mai szappanszük időkből igen nagy jelentősége van a helyes szappanhasználatnak, illetve a szappannal való takarékoskodásnak. Most felvetődik a kérdés: lehet-e egyáltalán a szappannal takarékoskodni? Egyszerű a felelet: lehet! Mindennapi életünkben — és most nem is beszélünk a nagyobb háztartási munkákról, mosásról, surolásról, hanem csak a tisztálkodásról — valóságos szappan pazarlás folyik, azért, mert nem tudunk bánni a szappannal. Nem mindegy, hogyan használjuk a szappant, hiszen épen a módszerben rejlik a titok, miként hosszabbíthatjuk meg szappanadagunk élettartamát, anélkül, hogy testi tisztaságunk vallaná kárát.

Bizonyos, hogy eddig nem sokat törődünk a módszeres szappanhasználat kérdésével. Naponta számtalanszor kézbe vettük a szappandarabot, aztán lecsaptuk a fürdőkád, a mosdó, vagy a mosogató szélére, anélkül, hogy további sorsával törődünk volna. A szappan pedig varázslatos gyorsasággal elolvadt, mert hol állandóan vízben azott, hol vízment azért, mert szükségtelen mértékben vettük igénybe.

A szappanhasználat abécéje.

— Pedig a szappanhasználat abécéje nagyon egyszerű. Egyet kell különösen szem előtt tartanunk, azt, hogy a szappan nem hal, hogy állandóan a vízben usszék! A második, hogy a szappan akkor is tisztít, ha módjával használunk belőle. Felesleges tehát vastag hab-tömegeket dörzsölni magunkra, mikor kevesebb is ugyanúgy elérjük a célt.

A helyes szappanhasználat már akkor kezdődik, mikor a szappant csomagolásából kibontjuk. Ne tegyük le akárhová, hanem vegyünk néhány fillért egy farácsból készült szappantartót, amely biztosítja azt, hogy használat után a szappandarabról percek alatt lefolyik az utolsó csepp víz is.

Következik a kézmosás. Ne a szappant nedvesítsük meg ilyenkor, hanem a kezünket és a száraz szappant dörzsöljük a bőrünkhez. Egy-két mozdulat elég ahhoz, hogy megfelelő mennyiségű szappan kenődjék a megtisztítandó

felületre. A tisztítás javarészt ugysem a szappan tömege végzi el, hanem az a dörzsölési folyamat, amellyel elősegítjük a szenny feloldódását. Ha kézmosáshoz körömkefét használunk, negyedannyi szappannal is nagyobb eredményt érünk el, mintha rákenünk az egész kockát és utánna csupán leöblítünk a bőrt. Használat után pedig rázzuk le a szappanról a vizet, amennyire csak lehet és úgy helyezzük vissza a rácsra. Így nem puhulhat fel, nem szívja magába feleslegesen a vízmaradékot. A megpuhult szappan ugyanis önmagát fogyasztja, mert a legcsekélyebb érintésre is vajként kenődik, míg a száraz szappanról mindig csak igen vékony réteg oldódik fel.

A legnagyobb szappanpazarlást azonban moskodásnál és a fürdésnél követjük el akkor, amikor magával a szappannal kenjük be testünket.

A mosdókesztyű jó találmány.

A mosdókesztyűt nem hiába találták ki a tisztálkodás megreformálói. Arra való, hogy mosdjunk vele, nem pedig csak bőrlöblögetésre. A nedves fürdókesztyű felületét enyhén bekenjük szappannal, puhan végigsimítjuk vele magunkat tétőtől-talpig, azután a kesztyű másik, nem szappanos oldalával pirosra dörzsöljük bőrünket. A többit elvégzi a melegvíz és az ugyancsak erőlyes dörzsöléssel összekapcsolt lemosás. A másik követelmény pedig, hogy a fürdőkád oldalára is tegyünk lukacsos, vagy préseltalju szappantartót, mert a kád pereme csuszós és a szappan állandóan a vízbe zuhan s pillanatok alatt elázik.

Különbön is kézmosáshoz szappant használni teljesen felesleges, mert elsőrendűen pótolhatjuk a kézmosóporokkal, amik ugyanazt a szolgálatot teszik, akár a legkiválóbb szappan.

Az erős arcőrűk mosakodásra is nyugodtan használhatják, mert semmi ártalmas anyag sincs bennük.

Használati módjuk tökéletesen megegyezik a szappanéval. A megnedvesített bőrfelületre rá kell szórni és mintha szappannal mosakodnánk, dörzsölés után leöblítjük.

A legtökéletesebb szappantakarékosság azonban a szappan-helyettesítő szerek használata. Hangsúlyoznunk kell, hogy ezek a szerek nem pótlanyagok, hiszen legnagyobb részüket, hosszú évek óta használják, sőt jónéhány közülük egyenesen kozmetikai készítmény.

A legelterjedtebb szappan-helyettesítő az úgynevezett „folyékony szappan”. Ez nem más, mint káliszappan felhasználásával készült tisztítóoldat, amit pszeckozva kapni bármely szaküzletben. A folyékony szappan használatához alkalmas tartályokat is gyártanak, ami bárhol felszerelhető és adagolóköszülékével lehetővé teszi, hogy mindig a megfelelő mennyiséget használjuk belőle.

Tisztító hatása tökéletesen megegyezik a szappanéval és teljesen ártalmatlan.

A kézmosókrémek, a bennük rejlő erősebb hatású tisztítóvegyületek miatt csak kézmosásra alkalmasak, de erre a célra igen megfelelőek. Különösen azok használhatják igen eredményesen, akik szennyező munkával foglalkoznak, mert tisztító hatásuk jóval nagyobb a közönséges szappanénál.

HUSVÉTRA!

Templomokban, világszerte,
Száll az ének zugva, zengve:
„Isten fia, Ki volt halott,
Feltámadott, feltámadott!”

Harcereken, világszerte,
Pusztul a nép, sorra, rendre!
Vérük árán, légyen végre,
Igazságos örök béke!!

Ceglédy Antal.

H I R E K.

— Olvasóinknak boldog és kellemes husvétii ünnepeket kívánunk!

— A református templomban husvét első napján délelőtt 9 órakor prédikál Békely Lajos lelkész, urvacsorai beszédet mond Loós András helyettes-lelkész. Más alkalommal Sztics Ferenc legátus prédikál ünnepek alatt a templomban. Urvacsoraszóval kapcsolatos istentisztelet tartanak nagypénteken és a husvét két napján a tanyai iskolákban és a városi szegényházban is.

— Horthy Miklós kormányzó urunk öfömméltósága április 16. és 17-én Hitler vezér meghívására a német főhadiszálláson látogatást tett s ott Hitler vezér-kancellárral két napon át beható megbeszélést folytatott, amelynek során ismét bebizonyosodott, hogy a magyar nemzet elszánt törekvése továbbra is egyéges és megingathatatlan a háború győzelmes befejezéséig.

— A hajduszoboszlói vértanúk kivégzésének szomorú évfordulóján, melyen dr. Fekete László polgármester, Körner Béla bankigazgató, gőzmalom tulajdonos és Tokay József rendőrfogalmazó estek áldozatul a feketekabátos lelketlen terroristák vérengzésének, kegyelettel ünnepelte meg a város közönsége és a lesújtott családok tagjai is április 24-én.

— A nagyheti istentiszteletek élénk látogatottságnak örvendettek a református templomban virágvasárnapotól—husvétig. A lelkesi kar tagjai felváltva végezték a sorozatos írásmagyarzatokat, előre megszabott tárgy körben. A felsőbb osztályos népiskolai tanulók vallásos költeményeket szavaltak és összhangzatos énekeket mutattak be, sőt virágvasárnap délután az állami mezőgazdasági népiszkola VIII. osztályos leánytövenékei is előadtak egy négyzólamu szép husvétii kánont, Horváth Istvánné tanárnő vezetése mellett.

— A világháború eseményeiről nem tudunk e hétről semmi jó hírrel szolgálni. Roosevelt észak-amerikai elnök Mexicóban járt, hogy kérje az ottani kormányzat megfeszített segítségét a hajóépítkezés gyorsítása és fejlesztése érdekében. Mexicó ígért is minden lehetőt, de lényeges segítséget nem képes adni, mert az anyagihiány és munkáshiány ott is nehéz probléma s a termelés folyamatát kizökkenti. A szovjet fronton a kubáni hatalmasan kiépített hídfőnél heves orosz-támadások folynak már hetek óta. El lehet mondani jelentősebb siker nélkül. A tuniszi harc-téren Rommel német vezértábornagy csapatai rendkívül ügyesen védekeznek a tulerős angol-amerikai haderő folytonos támadásai ellen, úgy hogy az ellenfélnek sok kellemetlen meglepetésben volt része eddig is. A német-olasz védekező hadsereggel azonban eddig erőteljesebben bizonyult. A tengeraltjárók háborúja és a légi bombázások tovább folynak. Az angol-északamerikai légi támadások azonban reájok nézve rendkívüli veszteségeket jelentenek.

— A Máv. májusi ngári menetrendje május 17-én fog megjelenni. Az új menetrend a Hajduszoboszló Máv. forgalmat illetőleg nagyobbára a régi nyomokon fog haladni.

— **Az Iparos Dalkör** vezetősége április 17-én adta át az Országos Dalosegyesület részéről 20—40 éves működés után emlékérmekkel kitüntetett tagoknak a központ ajánlásait. A kiosztásnál megjelentek dr. vitéz Simon Árpád kir. közjegyző, egyesületi elnök élén a városi dal-egylet választmányának részéről Nagy Gyula m. kir. rendőrkapitány, dr. Tóth Béla I. oszt. aljegyző, közellátási főnök, vál. tagok, Görög Sándor ref. isk. igazgató, pénztárnok, Iványi Antal karnagy. Dr. vitéz Simon Árpád városi dal-egyleti elnök a testvér dal-egylet részéről lelkes szavakban üdvözölte a dalkört és elsősorban az Iparos Dalkör elnökét dr. Erdős Kálmán ny. polgármestert, akit a központi vezetőség 21 éves elnöki működése alkalmából díszoklevéllel tüntetett ki. Hosszantartó lelkes előzetés és szünni nem akaró viharos taps kísérte szavait. Ennek lecsillapulta után dr. Erdős Kálmán mondott hálás köszönetet a kitüntetésért, egyben átnyújtotta elismerő szavak kíséretében a dalkör alelnökeinek, jegyzőjének, karnagyának, pénztárnokának, zászlótartójának a központ által adományozott díszokleveleket, majd az egyesületi kitüntetett tagjainak adományozott bronz és ezüst működési emlékérmeket. Ezzel a felemelő hangulatban megtartott választmányi ülés véget ért.

— **Az esőhiány** erősen hátráltatja a növényzet természetes és jótékony fejlődését. Nemcsak az őszi és tavaszi vetések, de általában a kerti vetemények, zöldségek, kapásnövények, legelők, kaszálók, sőt a gyümölcsösök is melegen várják az áldásos eső sietős megindulását. Várjuk, hogy a katasztrófát elkerüljük.

— **Adományok a Vöröskereszt hadikórház részére.** Püspökladány nemesszövület és áldozatkész hazalias közönsége április 17-én valóban szép példáját mutatta meg az önzetlen és nem kérkedő jótékonyaságnak. Főtisztelendő Dessewffy Elemér tb. kanonok plebános BSz és Vöröskereszt elnök 6 urhölgy segítségével mintegy 300 kg. mennyiségű kalács, édes-tészták, sütemények, alma, kolbász, szalonna szeretetsomagot hoztak (110 csomagban) kórházunk tisztai és legénységi betegei részére. A csomagokat szobánként maga a küldöttség osztotta szét, lelkes, buzdító beszéd kíséretében. Kórházunk tisztai és legénységi betegei hálaosan köszönték a nemes adományt. Sajnáljuk, hogy a gazdag adományt személyenként nem köszönhetjük meg, de a nemes-szívű adakozóknak és Püspökladány egész közönségének, valamint a faradásigot nem ismerő gyűjtőknek és a csomagokat hozzánk átszállító bizottságnak ezúton mond hálás köszönetet és az adományt nyugtázza helyi Vöröskereszt elnöksége. Juhász Lajosné urasszony, hajduszoboszlói lakos f. hó 17-én 10 úveg paradicsomot adományozott hadikórházunk részére. A nemes adományt ezúton köszöni és nyugtázza az elnökség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik felejtetetlen, drága jó férjem, illetve jó testvérünk: D. Kovács János elhunytával bennünket ért fájdalmas gyászunkban vigasztaló részvételükkel felkerestek, ravatalára koszorút helyeztek és temetési szertartásán megjelenni szívesek voltak, ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket: *a gyászoló család.*

Eladó egy nagy deszka szín, cserép tetővel. Rákóczy-ut 26. sz.

Fővárosi intézmény megbízásából a Bánomkertben nagyobb telket keresek megvételre. Értekezni lehet: Dr. Grósz Gyula ügyvéd irodájában, Hajduszoboszlón.

Bocskay Mozgó

heti műsora:

Apr. 25—26., mindkét husvét ünnepén Uj magyar vigjáték: **Egér a palotában.** Főszerepben: Rajnay Gábor, Vaszary Piri, v. Benkő Gyula, Makkay Margit és a kis Katyi: **Toinay Klári** kivánsághangversenye Mály Gerővel. **Magyar híradó.**

Apr. 27-én, kedden: **A fekete álarcos és Stan és Pan boxbajnokok.** **Ufa híradó.**

Apr. 28-án, szerdán: Magyar film: **Leányvári boszorkány.** Főszerepben: Szörényi Éva, Juhász József. **Német híradó.**

Apr. 29-én, csütörtökön: **Szudáni szerelem.** Magyarul beszélő dzsungel film és **Kolumbusz Kristóf** burleszk. **Világhíradó.**

Apr. 30-án, pénteken: Uj olasz film: **Viharkapitány.** **Magyar híradó.** Május 1—3: Uj magyar film **Az éjszaka leánya.** Főszerepben: Muráti Lili.

— **Megjelent Falusi Nándor „Nagymuszkaországban”** és „Katoná volt idspád is...” című két magyarnótája. Az előbbi egy vőlegényt veszített menyasszony keservét zokogja, az utóbbiban egy hadiözvegy biztatja fiát a szent Haza megvédésére. Mindkét dal országos versenyen díjat nyert. Lélekbeemelő zenéje Csonka Demetertől van. Kapható minden könyvkereskedésben.

— **Megjelent** a „Forrás” áprilisi száma, amelyben ismét a magyar és külföldi irodalom legjelesebbjei szólnak meg, a rendkívül tartalmas számban a külföldi irodalom is méltón képviselve van. A kritikai rovatokban Barsi Ödön, Dékány András, Járdányi Pál, Dátoky János, Rédey Tivadar, Jajczay János és Fehérvári Antal számol be a múlt hónap minden kulturális és művészeti eseményéről. Az egységes magyar kultúrérdekért harcoló folyóiratot Hankiss János szerkeszti.

— **Szabad szállítani a friss termelésű tűzifát is.** Miatán a tűzifa vasúti szállításával kapcsolatban április 10-től életbe lépett az újabb vasúti díjkezdésmény, a földmívelésügyi miniszter a rendelkezésre álló vasúti kocsipark megfelelő kihasználása érdekében felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy friss termelésű tűzifa is szállítható, amennyiben az arra vonatkozó kötelevek jóváhagyást nyertek. A szállítási igazolványok igénylése az eddigi rendszer alapján történik.

— **Ingyenes és kedvezményes helyek** a Magyar Iskolaszánatórium Egyesület szentgotthárdi iskolai jellegű tudógyógyintézetében a Magyar Iskolaszánatórium Egyesület szentgotthárdi tudógyógyintézetében 30 ingyenes és 20 kedvezményes hely nyer betöltést. Részletes felvilágosítást ad a központi iroda (VIII. Sándor u. 26.) ahová a kérvények küldendők.

— **Ingyenes talajvizsgálat.** Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy a hadbavonult, hadirokkant, hadiárva vagy hadiözvegy birtokosok részére, akiknek birtoka 100 holdnál kisebb szántóból, vagy 10 holdnál kisebb szőlőből áll, az állami kísérletügyi intézmények ingyenesen végezzék el a talajvizsgálatokat. E kedvezményre az igényjogosultságot az illetékes polgármester, vagy községi előjáróság igazolja.

— **A Magyarok Világszövetsége** május 10-én, hétfőn déli 12 órákor tartja Budapesten, saját helyiségében (V., Géza-utca 4.) ezévi rendes közgyűlését. A közgyűlést báró Perényi Zsigmond titkos tanácsos, koronáőr, egyesületi elnök hívta egybe.

Kiadó egy szoba május elsejére és eladó nagyobb mennyiségű tőrek etetésre, vagy vályogba, Csanádi-tér 5. szám.

Eladó házudvar A Bethlen-utca 19. számú házudvar 303 négyszögöles telekkel — piachoz és fürdőhöz közel — követ ut mentén eladó. Értekezni lehet: Rácz Dávid tulajdonossal, a helyszínen.

— **Szilassy főispán kinevezte a közellátási bizottság tagjait.** A közellátási miniszter rendelete értelmében a vármegyék és városok területére közellátási bizottságokat kell alkotni. A bizottság tagjai Hajdúvármegye területén: dr. Ludány Miklós földbirtokos, felsőházi tag (Nádudvar), Fazekas Sándor földbirtokos (Hajduböszörmény), H. Fekete Mihály közbirt. elnök, (Hajduszoboszló), Payer János, a Hangya debreceni kirendeltségének cégvezetője, Göblyös Ferenc kovácsmester (Hajduszoboszló), Szilágyi Mihály Hombár-összekötő szövetkezeti igazgató, vitéz Czeglédy Béla, mezőgazdasági kamarai igazgató Pleskó András iparkamarai titkár, ifj. Fábián István kereskedő (Hajduböszörmény).

— **Megkezdődött a 16 millió pengős szántási jutalom ki fizetése.** A közellátás fokozott biztosítása érdekében számottevő áldozatokkal igyekszik elősegíteni a földmívelésügyi kormányzat a többtermelést. A többi között ezért 16 millió pengőt állítottak be a költségvetésbe szántási jutalom címén. Ebben azok a gazdák részesülnek, akik ősszel nagyobb területet szántottak és vetettek be, mint az előző év őszén. A községi előjáróságok igazolásával kerül az igényjogosult gazdák listája az illetékes mezőgazdasági kamara elé, a kamara véleményezése után utalja ki a földmívelésügyi minisztérium a prémiumot. A 16 millió pengős jutalom kiutalása már megkezdődött, a hazatért területek gazdáit is részesülnek belőle.

— **A sebesült katonák megajándékozása.** Husvét első napján délután örömmel akar szerezni az ünnepet itteni kórházunkban töltő beteg katonák részére a Lorántffy Zsuzsanna női bibliakör, Soli Deo Glória nagyobb leánycsoportja a Református Leánybiblikör, amikor az áldozatra kész közönség támogatásával apróbb ajándékokkal kíván nekik kedveskedni. Kérik azért, legyek szívesek a végből husvét első napján délután 3 órától felküzdeni a gondnoki hivatalba: kalács, sütemény, édesség, bor, cigaretta, dohány, és pénz adományait, de főként minél több festett husvétit főt tojást. Az összegyűlt adományokból a nők szeretetsomagokat készítenek s azokat husvét első napján délután 6 órákor osztják szét az állami polgári iskolai Vöröskereszt kórházban a beteg katonák között. A református vallásúak kis imakönyveket és bibliákat is kapnak.

— **Hogyan szállíthatják a gazdák vágómarháikat.** Az Országos Mezőgazdasági Kamara nyomatékosan felhívta a gazdatársadalom figyelmét arra, hogy a közellátás céljára hatóságilag igénybevett vágómarhákat a gazdák közvetlenül, tehát a megbízott kereskedők kikapcsolásával, saját maguk is felszállíthatják Budapestre, vagy más minősítő állomásra, mert a gazdákra nézve ez a legkedvezőbb lebonyolítási mód. Ha azonban a gazdák közvetlen szállítási jogukkal élni nem kívánnak, kötelesek ezt a szándékukat az igénybevitelről szóló hatósági értesítés kézhezvételétől számított nvoic nap alatt írásban bejelenteni a Magyar Állatértékesítő Szövetkezetnek (Budapest, V., Aulich-u. 8. sz.) Ezt a bejelentést az ugyanazon község területén lakó több gazda közösen is megteheti, ha együttesen kívánják szállítani az igénybevett vágómarhákat. A bejelentés alapján a Magyar Állatértékesítő Szövetkezet megküldi a gazdáknak a fuvarokmányokat és rendelkezik aziránt is, hogy a vágómarhákat mikor és hová szállítsák.

— **Hogyan védekezzünk növényvédelmiszerek hiányában a kártevők ellen?** Erről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a feketegalic használatáról, a palántázás nélküli zöldségtermesztésről, az évelő virág üjdonságokról, a szőlő telepítéséről, a növényvédekezés szerek pótlásáról, a zöldségfélék térigényéről, a gyümölcsös tavaszi teendőiről, a növények vízzükségletéről stb. A két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, VI., Aréna-ut 84—c.) e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatóványszámot.

— **A kormány felemelte a gazdasági munkások öregségi járadékát.** A hivatalos lap vasárnapi száma kormányrendeletet közöl, amely szerint az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet a gazdasági öregségi, rokkantsági és özvegyi nyugdíját, továbbá gyermeknevelési segélyét, ezenkívül a gazdasági munkások és cselédek öregségi és özvegyi járadékát 1943. január 1-től számítva a rendkívüli szolgáltatási pótlékkal átlagosan 30 százalékkal emelte fel.

— **Módosították a belföldi borok márkázásáról szóló rendeletet.** A hivatalos lap vasárnapi számában megjelent kormányrendelet újabb szabályozta a belföldi termésű bor állami ellenőrző jeggyel való ellátását. Az új rendelet az előző rendeletről abban tér el, hogy kötelezővé teszi bármely fajta magyar termésű bornak állami ellenőrző-jeggyel való ellátását, ha a bor külföldön palackokban kerül forgalomba. Megváltoztatja az állami ellenőrzőjegy rajzát; hordóban nem, hanem csak palackban lévő bor állami ellenőrzőjegygyel való ellátását teszi lehetővé; a tokajhegyaljai boroknál a mintául vendők borok mennyisége csökkent; az ellenőrző közegek ellenőrzési tevékenységét csökkenti, ezzel szemben az engedélyes felelősségét növeli. A bor állami ellenőrzőjegygyel való ellátásának engedélyezése iránti kérelmet a földmívelésügyi miniszterhez címezve az illetékes szőlészeti és borászati felügyelőségnek kell benyújtani. Az engedélyesnek az állami ellenőrzőjegy-példányok kiutalását a Szőlő- és Borgazdasági Kísérleti Intézetől kell kérni. Megtörténtek a szükséges intézkedések, hogy az állami ellenőrzőjegy-példányok a kérelmezőkhöz késedelem nélkül eljussanak.

1219—1943.

Hirdetmény.

Az 1944. évre érvényes országgyűlési képviselő választók névjegyzéktervezete 1943. április 15-től április 30-ig a kir. Járásbírósnál és a városháza fsz. 9. számú helyiségeiben közszemlére kitétetek.

A névjegyzéktervezetet a hivatalos órák alatt a kir. Járásbírósnál az érdekeltek megtekinthetik és arról a megállapított díjak előzetes lefizetése ellenében teljes vagy részleges másolatot kérhetnek.

A városházán kitétt névjegyzéktervezetet naponként reggel 8 órától déli 12 óráig vasárnap is és köznapokon délután 2 órától 6 óráig bárki megtekintheti és azt lemásolhatja.

A névjegyzéktervezet ellen a közszemlététel ideje alatt Hajdúvármegye központi választmányához felszólalással lehet élni, a névjegyzéktervezetbe történt jogosulatlan felvétel miatt bármelyik választó, a kihagyás miatt azonban csak az érdekelteket szólíthat fel.

A felszólalást előzővel, vagy írásban lehet előterjeszteni.

Hajduszoboszló, 1943. április 12.

Dr. Márton Gábor polgármester.